

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2024-12-31

Granskningsrapport Region Skåne

KPMG AB
2025-04-02

Region Skåne

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2024-12-31

2025-04-02

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	2
1.1	Syfte och revisionsfrågor	2
1.2	Avgränsning	3
1.3	Revisionskriterier	3
1.4	Metod	3
2	Resultat av granskningen	5
2.1	Årsredovisningens räkenskaper	5
2.2	Intern kontroll	7
2.3	Balanskrav	7
2.4	Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning	9
3	Sammanfattning och slutsatser	10
3.1	Sammanfattning	10
3.2	Slutsatser	10

1 Bakgrund

Vi har av Region Skånes revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2024. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2024.

Regionens revisorer ska enligt 12 kap. kommunallagen (2017:725) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska vid granskning av årsredovisning pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Från och med den 1 januari 2023 ska årsredovisningen granskas enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Standarden ska tillämpas av de sakkunniga som utför räkenskapsrevision på uppdrag av förtroendevalda revisorer i kommuner, regioner, kommunalförbund och samordningsförbund.

Standarden består av:

- Ramverk
- Anvisningar för tillämpning i kommunal räkenskapsrevision av International Standards on Auditing (ISA) samt International Standard on Review Engagements (ISRE 2410) inklusive tillämpningsanvisning för granskning av drift- och investeringsredovisning (enligt ISA 501)
- Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper
- Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse.

Utöver ovanstående moment tillkommer enligt avtal:

- Granskningen av utfallet rörande de finansiella målen.
- Bedömning om regionen efterlever balanskravet samt eventuellt återopande av synnerliga skäl för att inte återställa negativt balanskravsresultat.

1.1 Syfte och revisionsfrågor

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Syftet med granskningen är att bedöma om regionens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Granskningen av årsredovisningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med LKBR och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av regionens finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året?
- Är förvaltningsberättelsens lagstadgade delar förenliga med årsredovisningens övriga delar?
- Har förvaltningsberättelsen upprättats i enlighet med LKBR?
- Har sammanställda räkenskaper konsoliderats i enlighet med LKBR?

- Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?
- Efterlever regionen balanskravet och har eventuella negativa balanskravsresultat och återopande av synnerliga skäl hanterats korrekt?

1.2 Avgränsning

Vår granskning omfattar årsredovisningen per 2024-12-31. Granskningen av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Granskningen av måluppfyllelse och bedömning av balanskravet har utförts enligt SKR:s God revisionssed i kommunal verksamhet 2022.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen, hade påverkat dennes bedömning av regionen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan regioner och verksamheter.

1.3 Revisionskriterier

Våra bedömningsgrunder avseende årsredovisningens räkenskaper bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR)

Vid bedömning av god ekonomisk hushållning bygger vår bedömning även på:

- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

1.4 Metod

Granskningen har genomförts genom bland annat:

- Processgenomgång
- Stickprov och andra urvalsmetoder
- Dataanalys
- Kartläggning av IT-miljön
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Avstämning mot redovisningsregelverk
- Granskning av interna kontroller som är av relevans för upprättandet av de finansiella rapporterna
- Verifiering av årsredovisning mot huvudbok samt underlag för denna

Revisionens faser kan kategoriseras i Planering, Genomförande och Rapportering.

I planeringsfasen har vi haft inledande genomgång av villkoren för uppdraget, fastställande av vilka dokumentationskrav som finns, vem som bär ansvaret vid oegentligheter samt kommunikationen under revisionens gång. En viktig del i planeringsfasen är att identifiera risker, värdera riskerna utifrån allvarighet och sannolikhet samt att identifiera lämpliga granskningsåtgärder.

Genomförandefasen har omfattat fortsatt planering då den interna kontrollen, som har översiktligt granskats och de iakttagelser som gjorts i samband med denna granskning, har beaktats i granskningen av årsbokslutet. Granskningen av den interna kontrollen tar sin utgångspunkt i kundens processer, bedömningar i redovisningen och finansiella ramverk. Förståelsen för de väsentliga processerna har dokumenterats och en bedömning kring risken för oegentligheter har gjorts. Vidare utgör IT-miljön en viktig del av regionens verksamhet och en dokumenterad förståelse kopplat till detta område har ingått som en del av granskningen av den interna kontrollen. Vi har skaffat oss en förståelse för den interna kontrollen för att identifiera lämpliga granskningsåtgärder men inte för att uttala oss om effektiviteten i kontrollerna/processerna.

En revisionsstrategi har bestämts utifrån den inledande planeringen och den förståelse som skaffats i samband med granskningen av den interna kontrollen. Andra delen av genomförandefasen har omfattat inhämtande av revisionsbevis genom granskning och dokumentation av:

- Balans och resultaträkning
- Sammanställda räkenskaper
- Drift- och investeringsredovisningen
- Förvaltningsberättelse

Som en del i den avslutande fasen har vi inhämtat ett skriftligt uttalande enligt ISA 580. Det har inhämtats från de ledande befattningshavare som har uppdraget att verkställa bokslutsprocessen och den interna kontrollen i regionens redovisning, system och rutiner.

Granskningarna avser regionens årsredovisning som är daterad den 2025-03-25.

Rapporten är faktagranskad av Enheten för Koncernekonomi.

2 Resultat av granskningen

2.1 Årsredovisningens räkenskaper

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

2.1.1 Resultaträkning

En regions långsiktiga ekonomiska utveckling är beroende av att intäkterna ökar mer än kostnaderna för att inte urholka det egna kapitalet.

Nedan framgår den finansiella rapportens resultaträkning enligt fullfonderingsmodellen.

Resultaträkning	U 2024	B 2024	U24 v B24	U 2023	U24 v U23
Verksamhetens intäkter	12 475	12 061	414	12 324	151
Verksamhetens kostnader	-65 711	-64 432	-1 279	-62 648	-3 063
Avskrivningar	-1 970	-2 035	65	-1 779	-191
Verksamhetens nettokostnader	-55 206	-54 406	-800	-52 103	-3 103
Skatteintäkter	39 730	39 710	20	39 101	629
Utgjämning & generella statsbidrag	15 041	14 570	471	12 360	2 681
Resultat före finansiella poster	-435	-126	-309	-642	207
Finansiella intäkter	334	236	98	246	88
Finansiella kostnader	-281	-324	43	-158	-123
Finansiella pensionskostnader	-4 074	-4 203	129	-3 479	-595
Resultat	-4 456	-4 417	-39	-4 034	-422

U=utfall, B=budget

Som framgår av tabellen är de samlade intäkterna från skatt, utjämning och bidrag högre än budget med 491 mnkr. Nettokostnaderna är högre än budget med 800 mnkr. Årets kostnader för värdesäkring av pensionsavsättningen är 129 mnkr lägre än budget, men högre än föregående år med 595 mnkr. Avvikelsen mot föregående år förklaras med den fortsatt relativt höga inflationstakten samt förändrat pensionsavtal.

Region Skåne redovisar två resultaträkningar; en i enlighet med fullfonderingsmodellen och en enligt blandmodellen. Skillnaden i resultat mellan dessa är 281 mnkr vilket beror på att kostnaderna för att värdesäkra pensionerna är högre med tillämpning av fullfonderingsmodellen.

För beräkningen av balanskravsresultatet används redovisning upprättad enligt blandmodellen, vilken presenteras som upplysning vid sidan av fullfonderingsmodellen.

2.1.2 Balansräkning

Nedan framgår den finansiella rapportens balansräkning enligt såväl fullfonderings- som blandmodellen.

Värt att notera är att eget kapital är negativt med knappt 24,4 mdkr vilket innebär att regionen fortsatt befinner sig i ett finansiellt besvärligt läge.

I avsättningarna redovisas ett belopp om 46,1 (40,9) mdkr vilket består av tidigare intjänad pensionsrätt. Av detta belopp har 15,7 (15,4) mdkr intjänats före 1998 och denna del får enligt lag om kommunal bokföring och redovisning inte redovisas som skuld.

Den valda redovisningsmetoden kallas allmänt för fullfonderingsmodellen medan den enligt lag gällande benämns blandmodellen. Av tabellerna framgår skillnaderna på pensionsavsättningarnas storlek i de båda redovisningsmetoderna.

Balansräkning	FF 2024	FF 2023	U24 v U23	BM 2024	FF24 v BM24
Immateriella anläggningstillgångar	2 075	1 690	385	2 075	0
Materiella anläggningstillgångar	34 644	32 801	1 843	34 644	0
Finansiella anläggningstillgångar	1 155	1 154	1	1 155	0
Bidrag till infrastruktur	604	641	-37	604	0
Omsättningstillgångar	8 968	8 544	424	8 968	0
Summa tillgångar	47 446	44 830	2 616	47 446	0
Eget kapital	-24 350	-19 893	-4 457	-8 666	-15 684
Avsättningar	46 111	40 931	5 180	30 427	15 684
Långfristiga skulder	11 435	10 081	1 354	11 435	0
Kortfristiga skulder	14 252	13 711	541	14 252	0
Summa eget kapital, avs. & skulder	47 448	44 830	2 618	47 448	0

FF=fullfonderingsmodellen, BM=blandmodellen

2.1.3 Driftsredovisning

Enligt LKBR 10:1 ska driftsredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som har fastställts för den löpande verksamheten.

Enligt RKR:s rekommendation R14 Drifts- och investeringsredovisning ska utformningen av utfall kunna stämmas av mot fullmäktiges budget.

Av Region Skånes driftsredovisning framgår att sektor Hälso- och sjukvård står för en sammanlagd budgetavvikelse om -1 176 mnkr (-3 926). Central finansiering står för en positiv budgetavvikelse om 179 mnkr (623).

2.1.4 Investeringsredovisning

Enligt LKBR 10:2 ska investeringsredovisningen innehålla en samlad redovisning av regionens investeringsverksamhet.

Enligt RKR:s rekommendation R14 Drift- och investeringsredovisning ska utformningen av utfall kunna stämmas av mot fullmäktiges budget och plan för investeringsverksamheten.

Av sammanställningen framgår att utfallet av investeringar om 4 208 mnkr under år 2024 inte uppnådde budgeterad nivå om 5 532 mnkr.

2.1.5 Sammanställd redovisning

Sammanställda räkenskaper för en kommunal koncern avser enligt LKBR 12:1 en sammanställning av kommunens eller regionens och koncernföretagens resultaträkningar, balansräkningar och kassaflödesanalyser samt noter.

De sammanställda räkenskaperna innehåller förutom regionen Region Skåne Holding AB och Folkandvården Skåne AB vilka revideras av annan auktoriserad revisor.

Vi har inte noterat några avvikelser i vår granskning avseende de sammanställda räkenskaperna.

2.1.6 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen anges under avsnittet "Redovisnings- och värderingsprinciper" att redovisningen skett enligt lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt rekommendationer från RKR. *"Undantag är till viss del gjord i förhållande till 5 kap 4§ i lagen om kommunal bokföring och redovisning"*.

Vi bedömer att Region Skånes redovisningsprinciper efterlever LKBR och rekommendationer från RKR förutom vad gäller pensionsredovisningen.

2.1.7 Bedömning

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter, *med reservation för redovisningen av pensionsavsättningar*, upprättats i enlighet med LKBR och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av regionens finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året. En förvaltningsberättelse har upprättats. Sammanställda räkenskaper har upprättats. En drift- och investeringsredovisning har upprättats.

2.2 Intern kontroll

I samband med årets uppföljande granskning av IT- och informationssäkerhet har vi hos regionen, likt föregående år, identifierat behov av att förbättra arbetet med informationssäkerhet samt delar av IT-säkerhetsarbetet.

2.3 Balanskrav

En region ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och redovisa detta i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har normerat om beräkning och redovisning av balanskravet i RKR R15 Förvaltningsberättelse utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Regionen redovisar en avstämning av balanskravet enligt kommunallagen i förvaltningsberättelsen. Av den finansiella rapporten framgår det att regionens balanskravsresultat uppgår till -4 172 mnkr. Regionen uppfyller således inte balanskravet för räkenskapsåret.

Region Skåne åberopar synnerliga skäl för att inte återställa -4 000 mnkr av årets negativa balanskravsresultat inom tre år då detta, i den rådande situationen, skulle strida mot god ekonomisk hushållning. I korthet går resonemanget ut på att de förmodat tillfälliga kostnadsökningarna beträffande pensioner under år 2023 och 2024 ger så stora underskott att ett kortsiktigt återställande genom kraftiga besparingsåtgärder skulle vara till men för god ekonomisk hushållning. Mot den bakgrunden åberopar regionen synnerliga skäl för att återställa underskott över en längre period än tre år. Genom en strikt följsamhet till de finansiella målen är regionens bedömning att det är möjligt att återställa 2023 och 2024 års underskott senast 2036-12-31.

Det ackumulerade negativa resultatet uppgår till -7 039 mnkr varav -172 mnkr ska återställas inom tre år, senast år 2027, medan resterande -6 867 mnkr ska återställas över längre tid än tre år, senast år 2036.

2.3.1 Bedömning

Region Skåne redovisar ett negativt balanskravsresultat och avsikten är att yrka på synnerliga skäl för att inte återställa detta inom den lagstadgade perioden av tre år utan över en längre period. I strikt mening uppfyller inte Region Skåne de grundkrav som bör föreligga för att synnerliga skäl ska kunna åberopas. Som grund för att kunna åberopa synnerliga skäl finns det faktum att regionen ska ha en stark finansiell ställning som gör att man klarar ett enskilt år med negativt balanskravsresultat. Ett grundkrav är att det egna kapitalet ska täcka samtliga pensionsåtaganden. Region Skånes soliditet inkl. pensionsförpliktelser är -51,3 %.

Vi konstaterar att regionen bedömer att en återställning inom tre år, utifrån de specifika omständigheterna, riskerar att innebära en kraftig påverkan på förutsättningarna för verksamheten. Regionens finansiella ställning ställer dock höga krav på åtgärdsplaner och budgetarbetet under perioden för återställandet.

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet inte uppfylls. Vi bedömer att de synnerliga skäl som åberopas i årsredovisningen, för att inte reglera det negativa balanskravsresultatet, är motiverade. Vi noterar dock att motiveringen i strikt mening inte svarar mot de exempel som framgår av kommunallagens förarbeten.

2.4 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

2.4.1 Finansiella mål

Region Skånes fullmäktige har fastställt följande mål i 2024 års budget:

1. Region Skånes resultat ska över en rullande femårsperiod uppgå till minst 2 procent av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag. Resultatet ska också årligen uppfylla det lagstadgade balanskravet.
 - a. Resultatnivån för 2024 innebär att resultatmålet inte uppfylls, varken för 5-årsperioden 2020-2024 eller för det enskilda året 2024.
2. Investeringar ska så långt möjligt finansieras med egna medel. Upplåning kan användas för att delfinansiera större investeringsprojekt.
 - a. Summan av årsresultat och avskrivningar understiger investeringsnivån på 4,2 miljarder kronor. Målet uppnås ej år 2024.
3. Region Skånes externa räntebärande nettolåneskuld får högst uppgå till 25 procent av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag.
 - a. Region Skånes externa räntebärande nettolåneskuld - exklusive pensionsskulden – motsvarar 17 procent vilket innebär att målet har uppnåtts.

Av de av fullmäktige fastställda finansiella målen uppnås endast skuldsättningsmålet. Finansieringsmålet och resultatmålet uppnås inte för år 2024.

Soliditeten är negativ och eget kapital minus 24,4 mdkr varför det finansiella läget fortsatt är bekymmersamt för Region Skåne. Även med redovisning enligt den så kallade blandmodellen är eget kapital negativt med 8,7 mdkr.

3 Sammanfattning och slutsatser

3.1 Sammanfattning

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet inte uppfylls. Vi bedömer att de synnerliga skäl som åberopas i årsredovisningen, för att inte reglera det negativa balanskravsresultatet, är motiverade. Vi noterar dock att motiveringen i strikt mening inte svarar mot de exempel som framgår av kommunallagens förarbeten.

Av de av fullmäktige fastställda finansiella målen uppnås endast skuldsättningsmålet. Finansieringsmålet och resultatmålet uppnås inte för år 2024.

Redovisningen av pensioner är inte upprättad enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning.

3.2 Slutsatser

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter, *med reservation för redovisningen av pensionsavsättningar*, upprättats i enlighet med LKBR och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av regionens finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året. En förvaltningsberättelse har upprättats. Sammanställda räkenskaper har upprättats. En drift- och investeringsredovisning har upprättats.

KPMG AB

Kristoffer Bodin

*Auktoriserad revisor &
Certifierad kommunal revisor*